

tigunderstøttelse; man skal lade det staa rent, at dette er en Sag, som man har lagt over paa Kommunerne, og som man finde sin Ufsvikling gennem disses Midler. — Jeg tror for Dieblifket at kunne indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Sindenburg: Det hændes ikke ofte, at jeg finder mig i det behagelige Tilfælde at kunne erklære mig enig i Grundsætninger, der udtales fra flere ærede Medlemmer fra den Side af Salen, til hvilken jeg ikke hører. Er dette sjældent, saa er jo imidlertid Behageligheden saa meget desto større, naar jeg kan være enig med de ærede Medlemmer. Det forekommer mig nu, at Grundsætninger, som de Herrer i Dag og i Gaar have vedkjendt sig, netop ere de, som jeg tidligere har foresøgt, men som den Gang ikke kunde skaffe sig Indgang i det høie Thing. Jeg sigter navnlig til de Forhandlinger, der gjentagne Gange have fundet Sted her i Salen, naar der har været Tale om de politiske Rettigheders Forhold til modtagne Fattigunderstøttelse, naar der har foreligget Forslag om indenfor visse Grændser at udslette Virkningen af modtagne Fattigunderstøttelse paa de politiske Rettigheder. De Forslag, der i saa Henseende ere fremkomne — ogsaa i Nar foreligger der et Forslag, som imidlertid er holdt tilbage — have i Virkeligheden i den Skikkelse, hvori de have foreligget, ingen synderlig praktisk Betydning, og der vilde fra den Side betragtet ikke være nogen Grund til at erklære sig imod dem; men de indeholde Begyndelsen til et vigtigt Princip, og i saa Henseende er det en gammel Regel, at man, naar et vigtigt Princip fremtræder, skal træde det i Møde allerførste Gang, det viser sig, da det vil blive vanskeligere at bekæmpe det, naar det først har vundet fast Fod paa et eller andet Punkt. Det Urigtige ved disse Lovforslag var, at de ved at indrømme Saadanne, som have nydt Fattigunderstøttelse, politiske Rettigheder, ikke gjorde nogen Forskiel paa disse Personer. Den Betragtning, som er bleven gjort gjældende lige overfor disse Forslag under de Forhandlinger, som have fundet Sted, har da ogsaa været den, at der burde finde en Søndring Sted, idet der vistnok var Mange blandt dem, der havde nydt Fattigunderstøttelse, hvem man med al Glæde og Tilfredsstillelse kunde indrømme politiske Rettigheder, medens der paa den anden Side ogsaa fandtes saadanne, hvem det vilde være urigtigt at indrømme Valgret, efterkom et saa betydeligt Gode maa holdes i en vis Hævd og ikke maa kastes hen til Personer, som ved nærmere Betragtning maa siges at være uverdige dertil. Imidlertid fandt denne Betragtning den Gang ikke Indgang hos det høie Thing. Argumentationen for Forslagene gik ud paa at fremsætte Exempler paa det Sörgelige i, at der over Hovedet skulde være knyttet politiske Virkninger til modtagne Fattig-

understøttelse. Navnlig erindrer jeg, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) en Gang gav en levende Skildring af, i hvilken ulykkelig Tilstand de Medborgere befandt sig, som have modtaget Fattigunderstøttelse, hvorledes de lussede langs Gaderne, medens deres lykkelige Medborgere ilede til Valgstedet. Det blev derimod gjort gjældende, at der mellem disse Personer dog kunde gjøres Forskiel, men det var forgæves, og det er derfor med stor Tilfredsstillelse, at jeg baade i Gaar og i Dag har hørt meget skarpt fremhæve, hvad jeg tidligere har søgt efter Gode at fremhæve, nemlig, at der bør gjøres Forskiel imellem de Personer, der have nydt Fattigunderstøttelse, at man paa den ene Side maa erkjende, at mange Medborgere kunne i denne Stilling uden egen Brøde, men at der paa den anden Side findes Saadanne, med Hensyn til hvilke der er al Anledning til at se noget nyere til. Ganske vist var der et enkelt Medlem, nemlig det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), som i Gaar udtalte — og det forekommer mig at være konsekvant — at Sogneraadene vare ude af Stand til at foretage nogen Adskillelse mellem de Trængende af den ene og af den anden Beskaffenhed, og at — saaledes forstod jeg ham — disse Fattige skulde sondre sig selv. Hvorledes dette skulde ske, er mig imidlertid ikke ganske klart, thi jeg har den Overbevisning, at vil man overlade Søndringen til de Fattige selv, ville de vistnok Alle erklære sig for værdige. Derfor man altsaa vil gaa ud fra denne Forudsætning, skulde Humaniteten i Fattigbestyrelsen pointeres saa stærkt, at der f. Ex. aldrig maatte finde Hjemfendelse Sted, men altid Understøttelse paa Opholdsstedet o. s. v. Virkningen af et saadant System vilde praktisk taget være en uhyre Forøgelse af den Fattigskat, der nu hviler paa Landet, og dette er heller ikke undgaaet det ærede Medlems Opmærksomhed, idet han udtalte, at han for sit Vedkommende var meget villig til at forsøge denne Fattigskat og at paalægge Kommunerne at bidrage $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{2}$ — jeg erindrer ikke ret Forholdet — af det Betsøb, der kan tilveiebringes ved frivillige Understøttelsesforeninger, og jeg antager, at det var hans Mening, at der vilde komme noget Klækkeligt ind gennem disse, saa at altsaa Kommunens Bidrag ogsaa vilde blive betydeligt. Enten dette nu har været den ærede Talers Mening eller ikke, saa forekommer det mig, at Tanken vilde være meget farlig. For det Første vilde der ved dens Gjennemførelse gøres et uberettiget Indgreb i Kommunens Selvfærdighed. Bestyrelsen af Fattigvæsenet og Alt, hvad der hører under de kommunale Autoriteter, er disses eget Obej, og jeg vilde finde det faare uheldigt, om en Lov gjorde noget væsentligt Indgreb i den kommunale Selvfærdighed paa dette Omraade. Men derhos tror jeg ogsaa, at det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) med Føie har fremdraget den betydelige